

sajátítani. Egy és ugyanazon állam polgárait képezvén ők is a magyar néppel, állhatnak azokkal a hivatalos magyar nyelv tudásának egy és ugyanazon fokán. Ferde panasz az idegen nép ajkáról, hogy a magyar nyelvet rá erőszakolják, holott az saját érdekében történik. Az állameszme nem válogatja anyanyelv szerint polgárait, csak a jó hazafiakat keresi. Tanulják meg a hivatalos nyelvet az idegen ajkúak és méltányolva az össznemzet létjogosultságát, szeressék a hazát.

Mi pedig a környék szerény állami tanítói azon édes reményben ringatgatunk magunkat, hogy növendékeink, kikerülve kezeink alól, nem adják át szerzett ismereteiket a feledékenység sötétének, hanem ujjakkal szaporítva saját javuk előmozdítására értékesítendik azt.

T. Vátsrhely községének még egy szerény tanácsot adni óhajtván, kérem hozzá meg azon önzetlen hazafias áldozatot, mely szerint a szükséges tan- és tornahelyiséget, kertet és a gazdasági gyakorlatok helyét a polgári iskola rendelkezésére felajánlva, kérelmezze felsőbb helyen az áthelyeztetést. Van a járásnak oly derék és tekintélyes főszolgabírája, aki nagy segítségére leend nemes törekvésében.

Adja az ég, hogy mielőbb gratulálhassak!

Dolován, az 1889. évi április hó 28-án.

Hajdú Szilveszter,
állami tanító.

Az osztrák katolikusok gyűlése

1889. évi április hó 29-én Bécsben nyitott meg. Valami kétezer ember volt jelen, köztük a főpapi kar élén a bécsi és prágai bibornok-érsekek, az arisztokrácia sok ismert klerikális tagja. Jelen volt s beszédet tartott dr. Lueger, a bécsi antiszemita mozgalom egyik vezére. A vendégek sorában megjelent Galimberti nuncius; a hadsereget gróf Huyn tábornagy képviselte. A gyűlésnek valami egy harmada pap volt. Az előkelő főúri hölgyvilág is nagy számmal jelent meg. Elnökké gróf Bloome Gusztáv választott, ki megnyitó beszédében hangsúlyozta a pápai szék jogait s így folytatta: Ausztria és katolikus — e kettő együtt jól hangzik; a két fogalmat külön nem is képzelhetjük. Egy nem-kath. felekezet nélküli Ausztria abnormitás, Ausztria történetén és természetén ejtett árulás lenne. (Tetszés.) Közös kapocs fűtse össze Ausztria összes országait: a kath. vallás és az uralkodóházhoz való ragaszkodás. Azután azt mondta: a pápa és a császár egyek — s ne is akarják őket elválasztani. (Hosszan tartó zajos helyeslés.) Adjuk meg a kath. gyűlésnek igaz színezetét, midőn a két nevet egyesítjük s azt kiáltjuk: ő felsége a császár és ő szentsége a pápa éljenek. (Viharos éljenzés.) Politikai

Ideál.

— Spanyolból. —

Tenger szívében szül meg a gyöngy
Szirt fokán a szende, kék ibolya
Fellegek ölen a harmatkönnny,
Te vagy az — ki levél álmaimba.
A gyöngy koronában enyészte
Ékes edényben a hervadt virág,
Fénypatokban a harmat könnye,
S emlékidben hűnytam el — én!

Ford. Puck.

Zúg bűg a szél . . .

Zúg bűg a szél, kergeti a felleget,
Betakarja sötét fátyla az eget,
Betakarja azt a fényes csillagot,
Mely odafön csupán nekem ragyogott.

Régen-régen keresem már a mását,
Keresem mint fülemile a párját,
Fülemile párját hiába várja,
Csillagomnak nem jön több éjszakája.

Ne csodálj hát barna kis lány engemet,
Hogyha olykor könyben látod szememet,
Az a köny, mely lopva ottan megjelen,
Párja annak, mely foly csendes éjjelen.

B. I. m. r. e.

és nemzetiségi vizslay idegen tollunk a kath. talajon; de foglalkoztasson bennünket a társadalmi kérdés, melynek mindig volt fontos társadalmi jelentősége is. A gyűlés végleges megalkulása után az elnök azt indítványozta, hogy Leo pápához a következő távirat intéztesse.

„A második osztrák katolikus gyűlés tagjai annak zálogául, hogy Isten támogatni fogja őket tanácskozásaikban és határozataikban, a szent atya áldásáért fohászkoznak. Együtt megújítják az Ausztriában tartott összes előbbi kath. gyűlések tiltakozásait az egyház jogainak megsértése, egyházi feje szabadságának korlátozása s a szent hivatala gyakorlásához szükséges területi alap megvonása ellen. A legfőbb egyházfő tanítói és pásztori legfőbb hivatásához szükséges teljes szuverenitást követelik azon terjedelemben, melyet a pápának magának kell meghatároznia s tiltakozást emelnek a szent szék állására vonatkozó azon megjegyzés ellen, mely a pápa hozzájárulása nélkül létesítették.“ (Általános élénk helyeslés.)

Ezután dr. Ganglbauer bécsi bibornok-érsek emelt szót s előadta, hogy csak a kath. vallás tette nagygyá Ausztriát és a Habsburgházat a századok folyamán s ez a vallás jövőre is legbiztosabb alapja állandó fenmaradásának. Csak a kath. vallás fogja Ausztria egységét fentartani s fog neki erőt és szilárdságot adni, hogy népei kiengesztelődésért létre hozza s Európa népei kiengeszteléséhez is hozzájárulván történeti hivatását teljesítse. Ezután dr. Lueger emelt szót. A gyűlés hosszú és viharos lelkesedéssel fogadta a szónokot, ki mint született bécsi üdvözölte a fővárosban a gyűlést. Kiemelte, hogy az állambatalom képviselői a gyűléstől távol maradtak. A nép azt várja, hogy a kath. gyűlés védelmére kel a szegény, szenvedő keresztény népnek s kiszabadítsa őt a nyomorból, melyet a liberálisok szűlt. Két-azaz évvel ezelőtt a pápa és a császár szabaddították meg Bécsot a török vesztől s akkor nem a liberálisok segítettek bennünket. Szónok így végzé beszédét: A katolicizmus legyen az erős vár, melyen minden ellenséges elem megtörik. Mutassuk meg a világnak, hogy testvérek vagyunk, testvérek Ausztriában és testvérek Krisztusban. (Viharos helyeslés.) A gyűlést április 30-án este folytatták.

A gyermekek munkája.

— Népszerű beszéd. —

Tartotta Dr. Morvay Győző.

(1889. április 14-én. Nagy-Beeskerek.)

(Polytatis és vége)

A mozgalom, az akadályok legyőzése ügyesség által, a test izmosodása nem csak a két előbbi által érhető el, hanem ha a gyermek lóra ül és urrá akar lenni egy féketlen állat indulatain. Uralkodik annak dacza, önfújósága és akaratossága fölött. Helyesen és joggal gyakorolja, mivel a szervezetet edzi és megacélozza. Lovagol 19.

A szem, a kéz idegei és izmai gyakorlottságát emeli a vivás. Teszi csak 4. A testet harmoniába hozva egy művészet izgalmá és mozgásával, hogy abban nem az érzék ingerének nyújtson eleget, hanem a testtel együtt a kedély is, szabályos hullámzásokon át élvezzen, ezt teszi a nemes táncz. Gyakorolja 12.

Torna, vivás, lovaglás, táncz hozzájárul az izmok idomosodásához. A test tetszőbb, az alak csinosabb lesz. Arányokat nyer, hibákat elfodor és a természetnyújtotta előnyöknek teret hódít.

Passióból üzi 4 a vadászatot, 3 a csolnákázást, 1 gyalogol. — Oly foglalatosságok, melyekben a nem felületesen mulató vagy szorakozó egybe köthet szellemi élvezetet is. Az egyik a természet ereit ösmeri fel, a másik a társadalom különböző nyilvánulatait nem könyvből, hanem helyben szemmel, lélekkel tapasztalja. Itéletet gyarapít, élesít, közhasznú tapasztalatoknak megadja jogos becsét.

A művészeti osztályba sorolhatók azok a kik vagy egyéni, vagy szülői impulzus alapján egy egy zenefaj megismerésére törekcsenek. Ebben nemcsak a szabályosságot, nemcsak a kedély nemesítését lelik meg, hanem bizonyos virtuozitást is. Zongorázik 8, hegedül 7, flótázik 5, czimbalmoz 1. Fölötte csekély számok a mai zene korszakban és a zeneszerszámok olcsósága mellett mikor kevés pénzzel a legszegényebb fejlesztés is kedves élvezetet szerezhet magának. Akad még 5 rajzoló és 3 festő.

Nem akarom vesztégelynek felhasználni

ez osztály jellemzését, nehogy becses hallgatóimat kifárasztam. A thema annyi bájjal kecsesget s a kedélyt oly büvös ingerel lánccolja magához, hogy belemerülve, avagy csak megpendítve is eszmék és gondolatok egy seregének nyitná meg utját. Elég ha azzal térek az utolsó osztályra, hogy abban a legnemesebb, legszelidebb és legszebb élvek honát hagyjuk el.

Negyedik kategóriának említém a kézi munkát és úgy jegyeztem meg, hogy ez volna mai tulajdonképeni célom. Ugy van, úgy hiszem.

Hozzászoktunk már ahhoz, hogy a kézi munka a nő hivatása. A tündér ki bejárja hajlékunkat és azt színekkel, alakokkal teszi kedvesé, ki otthont varázsol, ki szövetben, butorban, képen, czernával és tüvel, selyemmel a selyemen a szem gyönyörködtetésére egy egyéni sajátos világot teremt körünkbe mely leköt az élvel, leköt könnyedségével, melyet óhajunk, s melyért visszasírunk. A leány nagy ideje folyik le kézi munkában. De nem az ilyet akarok érinteni. *)

Arra a kézi munkára célezok, amely az ipart létesíti. Oly foglalkozást, melyet talán megvetünk, mivel az emberiség egy felének keresetét képezi mai nap, mivel ott találjuk a gazdagság szomszédságában a nyomort, mivel munkásainak élvezete korlátlan, indultak korlátörök, szenvedélyeik áramosak, mivel a megzardagodás legtöbb esélyeinek van kitéve. Vagy mert azt hisszük, hogy a napszámos kötény ingere megszűnt és a munkás sipka alatt teremtő ész nem fészkel és csupán rabszolga chablonmunka, mely értelmet és kedélyt megtöri. It igaz, hogy a történelem szebbet is mutat ezenkívül, de e felfogás nem kis mértékben chauvinizmus.

Hagyján azonban és nem vágok a dolgok rendje elé. Hatvan művelt és intelligens pályára készülő tanítványaim közül szórva nyosan van olyan a ki a kézi munkával is foglalkozik. Érdekes a gyermek-műhelybe nézni. Könnyen tulságokba hajló akarátja mily szórakozást keres magának, hogy még laza képzeletét egy munkát gondossága lekösse, hogy figyelmét hosszabban tartó fáradás után a kézi munkában való élvezete által jutalmazza. Sokszor hiányzik az a ki dícsérja, serkentse, sőt szüle és tanító ellene dolgoznak. Joggal, ha a szenvedély fellobbanó szikráját észreveszik, jogtalanul, ha benne szórakozást keres.

Néhányan igen háladatlan munkára fecsérlék idejüket, hol sem az alkotó szellem, sem extravagans gondolatok megszülemése nincsen kizárva. Ott ül asztalára görnyedten és egy fűrészzel ráspolyozza el utóvégre is törekeny és rabszolga munkáját. Örökösen mások által rajzolt minták kifáragásán munkál. Igaz, néha alakos dolgot állít össze. Azonban egy hatodszoros, tizszeres utánzóként nem ad szelleme önalkotó erejének tápot. És ezzel a legtöbb foglalkozik. Lombfűrészel 12.

Másokat a saját készítmény örvendeztet meg, megtanulja hogyan adhat könyvének idomosabb, tartósabb alakot. De itt is csak szolgál munka fog fenn. Könyvkötő van 7.

Sokkal vonzóbb és érdekesebb példákat nyújt az a kevés a ki elvetve a két előbbi munkát, inkább önállóban iparkodik ki-elégíteni dolgozó kedvét. Odafordul ahol pajzán képzelete újabb dolgokon, talán csak játszva babrálhat, a játékbán azonban egy műöszötnök van alárendelve, a mely őt oda kénytetí, hogy csint, kellemet, izlést leheljen kétes fáradtságába. A fába formát, az agyagba idomulást, az idomtalan kőbe lelket, egyszerűval képzelete egész tehetékeit, fejlődő szelleme minden alkotását megérzékíteni akarja. Amit rajzolt, vagy festett azt kidomborítja. Farag butort, szobroz embert, állatot, fát, és alakot. Tulajdonképen művészeti foglalkozást tesz öntudatlanul, kedvvel. Esztergályoz 1, gypsze önt 1, farag 1, és 1. Szabad önálló, független szellemre mutat e kevés szám. Szerény és szelid kedélyre.

Nem curiosumként akarom felemlíteni azokat a kik főznek (1), szabnak (1), keréteszkednek (4), szántanak (2). Szórakozás, foglalatosságok.

Ezzel végeztem adataimmal. Ha ezek után újból átfutjuk a mondottakat, az a kérdés merül föl bennünk, mivéből szükséges ez a kitűzött cél érdekében. Egy fejlődő szellemcontigenssel van dolgunk tehát, a melyből azonban nem szándékunk

*) Ismerek több előkelő udvarházat, Fehérmegyében, Tolnában, Bars, Erdélyben volt szerencsém házi tűzhelyükbe pillantani, hol a fiu himez, szó, selymet fon, kötelet készít, esztergályoz, vés, farag, kertészkedik, gypsze önt, kovácsol, ácsol, stb.

talán a jövődöbe utopiás felhővárakat emelni Indítékul szolgálhat ugyan arra nézve, hogy tervünkét erősítsük. Az affusz házi szellemi munkája meddő, testi foglalkozása elég, művészi hajlamai számba nem vehetők, a kézi munka parlagon hever.

Eltéktelve a mai társadalom egyéb korcs-hajtásaitól, a nevelőt a proletariatus és schlandrián érdeklí. Ezzel áll szemben, ezzel áll harezban, ezt kell sorompók közé szorítania. Ott csirázik a proletariatus az iskolában, az a fészke, a melegítő ágya. Ott kell résen állnia a gondos vezetőnek és fejlenkint levágni a felsarjadzó gényemagvakat. A szellemi proletariatus — distinguándó az anyagitól — két csoportra osztható: az egyik sem szellemi, sem emberi kötelmeinek nem bir eleget tenni, nincsen a szerint alkotva és ilynemű munkára van kényszerítve, eredménye tespedés, hol szellem nincsen. A másik tanul, talán kitüntetéssel tanul és mikor az élet megkívánja tőle tributumát, idegen marad a világnak és idegen a világ neki. Bárhova fordul, mindenünnen csalódás, akármihéz fog tövis szúrja, tűz bántja. Nem tudja értékesítenie magát, elvész; eredménye tespedés, hol szellem van. Mindakettőt súlyosan veri az élet. Mindakettő azonban gyógyításra vár. Amottan a szellemi semmiség megszüntetése, lehetetlenné tétele, emittan a szellemi tehetetlenség ügyes bajosságainak élénk felderítése után, kiirtása.

Egyéb mesgyét, egyéb arcanumot nem leltem ily állapot megszüntetésére mint a szellemi munka mellett, a kézi munka fejlesztése, bevezetése, meggyökerezítése. Az ifju kézimunka, testi és művészeti munkáért szívesen feláldozandó az a gyér szellemi foglalkozás, a melyet az iskola-kötelesség megtevése után üz, a mely hiu kalandozásra, képzelgésekre, csalódásokra, indulatébresztésre kínálkozó talaj. A munka az étellel ösmeret meg és egy-egy gyengébb szellemnek más célt, más jövőt derítene föl, melynek ösvényén busasabban kamatozna a fáradó erő, Tájékozató és nemesítő. A szüle maga is, legyen gazdag, legyen bizonyos zivóssággal tapadó a gyermekben táplált előítéletekhez, ha kecsgetőbb jövő táru előbe a munkában szorgoskodó gyermekben, hajlandóbb lesz egy fictióis jövőt egy praktikusabbért feláldozni. Azt kívánom világossá tenni, hogy a munka megszüntetethet proletariatus, az iskolagyermek főlebb érintett munkássága csirájában fojthatja meg azt.

Nem nálunk él és ront a baj, így van ez a continensen, így van ez a tengereken túl, így Maranon, így a Gangesnél is. Érzik ezt határainkon túl is. A proletariatus megszüntetése eszméje nem ma született. A munkával való megsemmisítés nem ma foglalkoztatja az agyakat. Az eszmének van multja. Legelsőbbben az a nemzet oldotta meg, a mely e hanyatló században nemcsak a kard hatalmát, hanem a szellem birodalmában is diktátori szerepre hivatottak tünik fel. A szellem összes nyilatkozatait kezébe ragadta. Övé a nevelésben is az irányadó, a vezető szózat. Ez a nemzet volt az, a mely Lipsében intézetet állított a tanítók számára, hol a néptanító kézimunkát tanul, hogy egykor a gyermekeket oktassa reá. Svédország volt az, ki követte példáját. Mi sem maradtunk mögöttük. Alig két esztendeje, pendítették meg Budapesten az eszmét azon férfiak körében, a kik a négy fal közül irányítják a kort, a szellemet. De nemcsak ez, az eszme lábra kapott, az eszme gyökeret vert. Igaz, egy generáció élte foly le addig, míg érvényesül. 20—30 esztendő lejár, míg ott áll a népiskolában a műhely, mikor ott forgolódik a gyermek a gymnasiumokban is.

Ott lesz a népiskolában a műhely, a mikor a gyermek becsukván a könyvet, hetenkiint kétszer, háromszor beáll a műhelybe és kötenyt köt, gyalul, fur, farag, kovácsol, agyagot gyur, esztergályoz.

Ott lesz minden gymnasiumban a műhely, a hová a gyermek kötelme után kötenyt köt és beáll időről-időre munkásnak, dolgoz, fárad és talán akad egy-egy, ki felteszi a munkás sapkát is, vagy ha más nem, megbecsülni tanulja a munkást, ki piszkos kötevényel, szurtos kézzel siet otthonából műhelyébe, műhelyéből otthonába.

Igen, nyájás közönség, ez a nevelés sok ma érzett bajnak emel gátot, ekkor valósul meg az eszme és betelik Lessing szava egy újabb variációban: Das Genie wird durch die Erziehung bekommen. Nur Erziehung ist die Grundveste des Glückes der Menschheit. Der Knabe muss ein Genie werden, oder man kann nichts in der Welt werden.

VASUTÜGYEK.

(Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.)

M e g h i v á s

a szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaság szavazatképes részvényeseinek 1889 május hó 31-én tartandó harmincznegyedik rendes közgyűlésére.

A t. cz. részvényesek az alapszabályok 36. §-a értelmében egybehívott, 1889. évi május 31-én, délelőtti 10 órakor, a társaság igazgatási épületében Bécsben, I. Schwarzenbergplatz 3. sz. a. megtartandó harmincznegyedik közgyűlésre ezennel meghívottnak.

A tanácskozás tárgyai: 1. Az 1888. évi számadás és zárszámadás jóváhagyása és határozathozatal a tiszta jövedelem hovatartozásáról.

2. A jelenléti jegyek értékének meghatározása és az alapszabályok 19. §-a értelmében az igazgató-tanács tagjait az évi tiszta jövedelmi többletből illető rész megállapítása öt évi időszakra.

3. Az együttes tanács által az előjáróságba (az alapszabályok 25. §-a) eszközölt pótválasztások jóváhagyása és az előjáróság megújítása az alapszabályok 20. §-a értelmében.

A szavazatképes s annak gyakorolhatása tekintetében a társasági alapszabályok 32., 38. és 41. §-aira utalattik.

Legalább 20 darab részvény bírása egy szavazatra jogosít, azon megszorítással azonban, hogy egy részvényes 20 saját jogosult szavazatnál többet magában semmi esetre sem egyesíthet.

A szavazati jog meghatalmazott által is gyakorolható, ez utóbbinak azonban szintén szavazatképes részvényesnek kell lennie és saját 20 szavazatán kívül legfeljebb még 40 idegen szavazatot vállalhat el.

Meghatalmazás esetében az igazolási jegy hátlapjára nyomtatott meghatalmazás a meghatalmazó által sajátkezűleg kitöltendő és aláírandó.

Ennélfogva azon részvényes urak, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felhívottnak, miszerint részvényeiket vagy azon esetben, ha azokat a társasági letétpénztárnál már letéteményezték volna, letépjegyeiket legkésőbbben bezárólag 1889. évi május 16-ig a társaság főpénztáránál Budapesten vagy Bécsben, vagy pedig a Crédit-Lyonnais pénztáránál Párisban átveteli elismervény mellett letenni és azokért egyidejűleg a saját nevére szóló a közgyűlésre való igazolási jegyeket átvenni sziveskedjenek.

A részvényes urak felkértek, miszerint meghatalmazásukat a közgyűlés összejövedele előtt legalább 3 nappal a társaság főpénztáránál Budapesten vagy Bécsben bemutatni.

A részvényesek és letépjegyek visszaszolgáltatása a közgyűlés megtartása után fog megtörténni.

Budapest, 1889 április havában.

(Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.)
Menettérjegyek Budapest osztrák-magyar állampályaudvarról Carlsbad, Franzensbad, Eger, Aussig (Teplitz részére), Marienbad stb. állomásokra Marchegg—Bécsen át.

Az utazó közönség kényelmére a Budapest osztrák-magyar állampályaudvar és a felsorolt állomások közti forgalomban Marchegg—Bécsen át közvetlen, a keleti expresszvonatok kivételével valamennyi menetrendszerinti személyszállító vonatra és 35, 45, illetve 60 napig érvényes I., II. és III. osztályu menettérítési jegyek a következő árak mellett kerülnek kiadásra és pedig:

Budapest osztrák-magyar állampályaudvarról Budapest Brünning és vissza érvényes 35 napig I. oszt. 37 frt, II. oszt. 27 frt, III. osztály 16 frt 40 kr.

Budapest o. m. államvasut-pályaudvartól Halbstadtig és vissza érvényes 35 napig I. oszt. 51 frt 28 kr., II. oszt. 37 frt 74 kr., III. osztály 25 frt 98 kr.

Budapest o. m. államvasut-pályaudvartól Pardubitz, Kolin és Prágáig és vissza érvényes 35 napig I. oszt. 47 forint 54 kr., II. oszt. 34 frt 2 kr., III. oszt. 22 frt.

Budapest o. m. államvasut-pályaudvartól Carlsbad, Franzensbad és Egerig és vissza érvényes 60 napig I. oszt. 61 frt 60 kr., II. oszt. 44 frt 20 kr., III. oszt. 28 frt 20 kr.

Budapest o. m. államvasut-pályaudvartól Aussig (Teplitz részére) és vissza érvényes 35 napig I. oszt. 57 frt 64 kr., II. osztály 41 frt 86 kr., III. oszt. 27 frt 36 kr.

Budapest o. m. államvasut-pályaudvartól Marienbadig és vissza érvényes 60 napig I. oszt. 70 frt, II. oszt. 49 frt 60 kr.

Budapest o. m. államvasut-pályaudvartól Gmunden, Ischl és Ausseeig és vissza érvényes 45 napig I. oszt. 54 frt, II. osztály 38 forint.

Budapest o. m. államvasut-pályaudvartól Salzburgig és vissza érvényes 45 napig I. oszt. 56 frt, II. oszt. 41 frt.

A Brünn, Halbstadt, Kolin, Pardubitz, Prága, Carlsbad, Franzensbad, Eger és Aussig (Teplitz) állomásokra szóló jegyek tetszés szerint Stadlau vagy Gänserndorffon át való utazásra érvényesek és Bécsben való tartózkodásra jogosítanak.

F. évi május hó 1-ével a Budapest osztr.-magyar állampályaudvar és Carlsbad közti forgalomban közvetlen I. és II. osztályu kocsik fognak közlekedni, a podgyász azonban már jelenleg is közvetlenül felvétetik.

A Marienbadba utazók személyük és podgyászuknak Bécsben az állampályaudvartól a Ferencz Józsefpályaudvarra való átszállításáról maguk tartoznak gondoskodni.

Az összes jegyek nemcsak Budapest osztr.-magyar állampályaudvaron, hanem a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság városi menetjegy irodájában Budapesten, V. Dorottya-utca 4. sz. a. is válthatók, a hol a menetrendre és menetárakra vonatkozó felvilágosításokkal legnagyobb készséggel szolgálnak.

(Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.)
Nemzetközi körutazási forgalom.

A nemzetközi körutazási forgalomra vonatkozólag 1888. évben kiadott „határozmányok“ kivétel utasítások“ érvényes kívül helyezésével f. é. május hó 1-vel új csoportosítható körutazási jegyek kiadását illető „határozmányok“, valamint új betűrendszerinti szelvényjegyzék lép hatályba.

Az utazó közönség lényeges előnyben részesül az által, hogy a svajcezi vasutak a körutazási forgalomba felvették s most már a Svajczba szóló körutazási jegyek az utazás megkezdése előtt mindjárt az egész körút részére válthatók.

További kedvezmény nyújtatik a közönségnek az által is, hogy az utazás az egyes szelvényeken megjelölt állomásokon kívül bármely közbe eső állomáson is félbeszakítható; — továbbá a budapest — bécsi vagy megfordított irányban (900. sz.) szelvénymentárai tetemesen leszállítottak.

A „határozmányok“ valamint a „szelvényjegyzékek“ a szab.-osztr. magy. államvasut-társaság városi menetjegyirodájában Budapesten, V. Dorottya-utca 4. sz. a. továbbá Temesvár-Józsefváros pályaudvarán kaphatók ahol is a körutazási jegyek megrendelhetők, illet. kiszolgáltatnak és a menetárakra és menetrendre vonatkozó felvilágosításokkal a legnagyobb készséggel szolgálnak.

Román-lindai forgalom.

F. évi május hó 1-én a Románia-lindai forgalomra érvényes díjszabáshoz a IV. pótlék lép hatályba.

A 3. külön díjszabásba sorozott árak díjszámítása.

Az 1887. évi szeptember hó 1-től érvényes díjszabás I. részéhez f. évi május hó 1-ével hatályba lépő III. pótlékában az új 3. külön díjszabásba sorozott áruegységek után további intézkedésig a társulati magyar vonalak összes állomásainak egymás közötti forgalmában a helyi díjszabás II. rész 2. füzetében és az ehhez kiadott pótlékekben foglalt C osztályu díjtételek fognak számíttatni.

(Szab. osztr.-magyar államvasut-társaság.)

F. évi május hó 4-én a torontáli helyi érdekű vasutak 53.5 km. hosszú n.-beeskerek—párdányi fővonala és a 36.3 km. hosszú szécsány—n. margitai mellékvonala a köz-forgalomnak át fog adatni.

A torontáli h. é. vasutak egy részvény-társaság tulajdonát képezik, N.-Beeskerek és a n.-kikinda—n.-beeskerek h. é. vasutakhoz csatlakoznak és a szab. osztr.-magyar államvasut-társaság üzemében lesznek.

A n.-beeskerek—párdányi vonal állomásai: Nagy-Beeskerek-Begapart, Lázárföld, Szárca, Szécsány, Módos, Fény megállóhely és

Párdány — a szécsány—n.-margitai vonal állomásai: Bóka, Kanak-Ó-Lécz, Széchenfalva-Ráros-Istvánvölgy, Györgyháza, Zichyfalva, N.-Margita, — Fény megállóhely, kivételével — valamennyien a személy-, podgyász-, gyors- és teher-áru-forgalomra — Módos, Kanak-Ó-Lécz, Zichyfalva azonkívül élő állatok fel- és leadására is, Fény megállóhely ellenben csak a személyforgalomra nyitottnak meg.

A személyek, podgyász, élő állatok, gyors- és teherárak szállítása a torontáli h. é. vasutak számára kiadott helyi díjszabások alapján történik.

A n.-kikinda—n.-beeskerek vasutára és a szab. osztr.-magyar államvasut-társaság vonalainak bezárólag Bécsig szóló csatlakozási eijszabások legközelebb léptetnek életbe és külön kihirdetettek.

A személyszállító vonatok menetrendje külön hirdményben foglaltatik.

(Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.)

X. pótlék az 1886. évi július 1-től érvényes személydíjszabás III. füzetéhez.

Az 1886. évi július 1-től érvényes személydíjszabás III. füzetéhez az 1889. évi május hó 1-től illetve a listava—animai hegyi pályára nézve ezen vonal a köz-forgalomnak való átadása napjától érvényes X. pótlék megjelent.

Ezen pótlék, a különösen mérsékelt állomási díjszabásokat Budapest, Kőbánya és Palota részére, valamint a határozmányokat a havi-bérleti jegyekre, valamint a 20 szelvényt tartalmazó bérletjegyekre nézve tartalmazza. Ezen pótlék példányai a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság bevételi ellenőrségénél (Teréz körút 60) valamint annak városi menetjegyirodájában Budapesten, V. Dorottya-utca 4. szám alatt is kaphatók, a hol az összes menetjegyek megrendelhetők, illetve válthatók és a menetrendre és menetárakra vonatkozó felvilágosításokkal a legnagyobb készséggel szolgálnak.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Táborszky Nándor nemzeti zeneműkereskedésében Budapesten, váci utca 30. sz., megjelent:

„Legújabb budapesti dalok és népdalok“, melyek a népszínházban a legkedveltebb népszínművekben énekeltek. Énekhangra zongorakísérettel alkalmazta Ábrányi Kornél. Számonként ára 50 kr. — 1. sz.: Húzzad cigány . . . . .

E dallok akként vannak zongorára alkalmazva, hogy azokat ének nélkül is el lehet játszani, miután a dallamhangok a zongoraszóban is benfoglaltatnak.

H i r d e t é s e k.

Groszmann Zsigmond

okl. mérnöknek

m ű s z a k i i r o d á j á b a n

Nagy-Beeskereken

belvízelcsapolási, földmérési, tagosítási, nemkülönbén a magasépítészeti körébe tartozó bármimemű munkák utólagos és mérsékelt díjazás mellett elvállaltatnak. (107—26.7)

IRODA: Begasor, Sinkay-féle ház, a gőzhajózási ügynökség mellett.

! P é n z !

földekre és házakra a legolcsóbb kamatok mellett a legkisebb összegtől a legmagasabbig közvetítettik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors körösztülvétel felett mindenki meggyőződve lehet és szolgálok minden e szakmába vágó fölvilágosítással bérmentve.

Együttal ajánlom magamat mindennemű állami és magán sorsjegyek, arany és ezüst penzek, idegen bankjegyek méltányos bevasárlása és eladására, nemkülönbén mindennemű szelvények beváltására.

Igérvények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

Első nagy-beeskereki váltó- és bizományi üzlet

L. Kadelsburger.

(6—26.9)

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi

gyógyítás

Nyári

gyógyítás

Őszi

gyógyítás

Téli

gyógyítás

ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés, székrekedésnél, májbajok, vertolulás, aranyér és a legkülönfelebb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerertáiraiban.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldünk.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülőfoglalkozásonál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívesen írtam fessze meg-et mondok erre; ez k a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnetchlag-ban.

MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi

gyógyítás

Legjobb

bedörzsölő

szer

köszvény

csúz

és minden

meghűlési

betegségek

ellen.

ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használat közzvény, esz, mindennemű testfájdalmak és benulásnál; burogatás alakjában mind-n szerdem és sebnél, dagadtok, gyuladusoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hitelen rosszullét, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerertár és anyagkereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Ket üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagy-szerien működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnal. Mély tisztelettel

(253—5239) Hornof, lelkész Micholup-ban.

Kapható Nagy-Beeskereken: Mencer Lipót, Kellner József és Kovács Sándor gyógyszer. uraknál.

